

XVI. MEZINÁRODNÍ KONFERENCE ČESKÝCH ŠKOL V ZAHRANIČÍ

29. 7. – 2. 8. 2024

**Záštitu převzali
ministr zahraničních věcí
a ministr školství, mládeže a tělovýchovy České republiky.**

PROGRAM

STŘEDA 31. 7.

Slavnostní přípitek u příležitosti 15. výročí založení spolku Česká škola bez hranic; místo bude upřesněno.

ČTVRTEK 1. 8.

Prezenční den (živě streamováno); MZV, Černínský palác, Praha

9.00

Zahájení

Slavnostní předání diplomů výhercům **6. ročníku Olympiády v českém jazyce pro žáky českých škol v zahraničí**

Krátká přestávka

10.00–11.00

Mgr. Pavel Bobek

Na každé minutě záleží: strategie pro efektivní výuku

Čas, který žáci tráví ve škole, je omezený — a pro české školy v zahraničí to platí dvojnásob. Jak tedy z každé minuty získat co nejvíce — pro každé dítě ve třídě? V tomto příspěvku se zaměříme na představení výukových strategií, které vedou k maximalizaci účasti všech žáků, a tím k celkovému zvýšení efektivity výuky. Čerpat budeme z výzkumem informované praxe responzivní a explicitní výuky, výuky chování a výuky zaměřené na ovládnutí látky všemi žáky.

Přestávka na kávu

11.30–12.15

PhDr. Irena Prázová, PhD.

Mediální a informační gramotnost u dětí na základních školách dnes

Jak se neztratit v současné mediální džungli? Na co všechno si dávat pozor při čtení mediálního obsahu? Jak vyhledávat a jak poznat relevantní informace? Jaký je rozdíl mezi fake news a dezinformací? Co vše najdeme na internetu? A jak lze mediální a informační gramotnost rozvíjet? Přednáška bude zaměřena na základní principy mediální a informační gramotnosti dětí 1. a 2. stupně základních škol. Představíme si náměty na rozvoj mediální a informační gramotnosti i nejčastější chyby při práci s informacemi. Součástí budou rovněž výsledky aktuálních výzkumů zaměřených na užívání médií.

Na tuto přednášku naváže 2. srpna 2024 odpoledne kulatý stůl.

12.15–13.00

Mgr. Lucie Tomanová

AI

Porozumění technologii a jejím dopadům na společnost je klíčem k porozumění velké části našeho světa. Rozvoj AI je možný právě díky obrovskému objemu dat, který produkuje současný internet /sociální sítě. Zároveň se bez AI při zpracování tak obrovského objemu dat už neobejdeme, jedná se o přirozený vývoj. Spolu s rozvojem AI vzniká stále větší propast mezi technologiemi, které používáme, a naší schopností chápat, jak fungují. Proto je nesmírně důležité

začlenit vzdělávání v oblasti AI i do školského systému a naučit pedagogy i studenty základům principu strojového učení (tedy principu fungování AI), vhodného využití, etiky i možných rizik.

Přestávka na oběd

14.00–14.45

Anna Paap, M.A.

Dá se psaní česky doučit i v dospělosti?

Příspěvek věnuje v odpovědi na častou rodičovskou otázku pozornost zejména dvěma souvisejícím oblastem. V první řadě si všímá výhod, které skýtá výuka čtení a psaní i pro děti s mírným až silnějším vyhasínáním češtiny. S tímto pak pojí zkušenosti z výuky dospělých mluvčích češtiny coby zděděného jazyka, kteří navštěvují kurzy češtiny za účelem naučit se česky číst a psát.

Přestávka na kávu

15.10–16.10

PaedDr. Mária Navrátilová

Efektivní pedagogika elementární čtenářské gramotnosti aneb metodika Sfumato®

Metoda [Sfumato](#) se ve svém principu řadí mezi syntetické metody, je založena na poznacích neurofyziologických zákonitostí, respektuje principy zpracování podnětů lidským mozkem a neurofyziologické fungování dětského vnímání. Sfumato pracuje se zrakovým, sluchovým, dechovým a hlasovým aparátem zároveň, a to v přesné posloupnosti, s podmínkou správného tvoření hlásek. Rozlišování prvků řeči (fonologické a fonematické uvědomění) se spojuje se sluchovou a zrakovou pamětí, s porozuměním, následně s představivostí, dramatizací a prožitkem. Od počátku vede žáky k hlasitému čtení a k využívání opory břišního lisu (bránice). Cílem je správné tvoření hlásky a čistota jejího provedení. [Metoda](#) aktivně řeší práci s mluvidly, tím se podílí na zlepšování výslovnosti, čili zohledňuje logopedické problémy. Zároveň dbá na dostatečnou sluchovou analýzu každé hlásky. Respektujeme myšlenku, že při čtení jde více o slyšení než o vidění.

Každý dynamický stereotyp (chůze, řeč, hra na hudební nástroj, tanec...) vzniká z pomalého provedení a prochází čtyřmi vývojovými stádii: vytváření návyku, upevňování, fixace a zautomatizování. Proto musí tvorba čtenářského návyku vycházet z pomalé realizace a respektovat individuální čtecí tempo každého jednotlivce. Tohoto procesu se účastní zároveň zrak, dech, hlas a sluch a další procesy v CNS jako dekodování grafémů, práce s morfémami, pamětí, porozumění textu. Distancujeme se od dogmatu, že se kvalita čtení hodnotí pomocí rychlosti. Sfumato není pouhá metodika, je to [značka](#) přinášející stylovou a propracovanou formu výuky. Žádný metodický krok se nesmí uspěchat nebo vynechávat. Zážitkový způsob učení je tvořen prvky pohybovými, literárními, výtvarnými i dramatickými. Takovéto učení je dětem velmi blízké a je atraktivní i pro jejich rodiče.

Na tuto přednášku naváže 15. září od 17h00 on-line kulatý stůl, který téma metody Sfumato více prakticky rozvede.

16.10–16.50

Thierry Saint Arnoult, PhD.

Od textu na jeviště: divadlo jako nástroj vzdělávání

Na základě osobní zkušenosti s vedením amatérského francouzsky mluvícího divadelního souboru bude lektor v krátkosti analyzovat přínos divadla pro vzdělávání studentů v následujících oblastech: jazykové (jazyk, analýza textu), divadelní (záměr, projekce hlasu a těla, základy techniky), sociální (zapojení do kolektivního projektu) a osobního rozvoje (získání sebevědomí).

Zkušenost vychází z principu kolektivní práce celého souboru na režii a divadelní adaptaci vybraného díla. Pro ilustraci bude představeno několik krátkých ukávek z představení, která soubor realizoval.

Od 17.00

[Komentovaná procházka Novým světem \(poděkování patří paní Michaele Burdkové\), společná večeře na vlastní náklady \(Malostranské náměstí\).](#)

PÁTEK 2. 8.

Prezenční den (dopolední program živě streamován); MZV, Černínský palác, Praha

9.00–9.50

Mgr. Sylvie Doláková

Učíme se v pohybu

Při výuce využíváme atraktivních možností, které žáci ukončí: Ještě jednou! Jaké je to kouzlo? Pohyb! Při něm se uvolní nahromaděné napětí, žáci se dostanou do psychické pohody a v té se učení daří. S použitím vhodného obsahu lze docílit zvládnutí velkého množství znalostí a dovedností. Kurz naučí účastníky plánovat a zařazovat vhodné pohybové aktivity tak, aby zároveň u dětí docházelo k rozvoji jazyka, slovní zásoby, vědomostí. Pohyb, radost z něj, výzva a zážitek toto učení ještě umocní.

9.55–10.15

Mgr. Jana Nahodilová

Multimediální učebnice češtiny pro vícejazyčné děti

Česká a slovenská škola Okénko ve spolupráci s nakladatelstvím Nová škola s.r.o. představí novou multimediální učebnici češtiny pro vícejazyčné děti. Učebnice vznikla na základě materiálů z České školy Okénko, v rámci úzké spolupráce nejen s odborníky z nakladatelství Nová škola s.r.o., ale i odborníky na mezinárodním poli. Učebnice obsahuje základní tematické okruhy českých reálií, cvičení na slovní zásobu, čtení, psaní, kreslení a uvolňovací cviky a logopedická cvičení. Multimediální učebnice je dostupná nejen běžné tiskové učebnicové formě, ale také online s rozcestníky podle oblastí. Nedílnou součástí učebnice jsou metodické pokyny i doporučení rozšiřujících aktivit. Učebnici mohou používat žáci v českých školách (smluvních či nesmluvních), klubech či kroužcích v zahraničí; rodiny v zahraničí, které učí děti česky doma či rodiny vícejazyčných dětí v České republice. Učebnice se zaměřuje především na budování a užití slovní zásoby, která chybí vícejazyčným dětem. Materiál je stupňovaný a je tedy možné ho využívat flexibilně podle potřeby jednotlivých tříd či žáků, podle časových možností, pravidelnosti výuky či věku žáků.

10.15–10.35

PhDr. Markéta Ševčíková

Čítanky zjednodušeného čtení

Jazyková úroveň dětí vyrůstajících ve vícejazyčném prostředí bývá jiná než u dětí pocházejících z ryze českého prostředí. A proto jsme se rozhodli založit knižní edici „Čti česky“ s cílem vytvářet čítanky a další vzdělávací materiály pro zjednodušené čtení – texty připravené přímo na míru dětem žijícím v zahraničí, zohledňující adekvátní způsob čtení. Čítanky se zaměřují na rozvíjení techniky čtení a prohloubení čtení s porozuměním. Pracují s omezenou slovní zásobou a jednoduchou větnou stavbou. Příběhy jsou krátké, a přesto vystavěné tak, aby byly pro děti poutavé a od četby je neodrazovaly. Témata rovněž rezonují s učivem, které se probírá i na základní škole, jako jsou cestopisy, historie či mytologie a legendy. Každá čítanka obsahuje metodiku, pracovní list a výkladový slovníček.

V zahraničí mohou čítanky využít učitelé na procvičování čtení ve škole, rodiče na čtení doma nebo děti na samostatné čtení. V českém prostředí jsou texty rovněž obzvláště vhodné pro děti cizinců žijících v ČR i pro žáky s poruchami čtení, učení či soustředění, ale i pro děti ze sociálně vyloučených lokalit a menšin.

Právě poutavé ilustrace z dílny grafičky MgA. Elišky Vojtěch a zjednodušená forma psaného textu ulehčují pochopení a další práci s jazykem.

Výukový materiál tak může být široce využitelnou a praktickou pomůckou pro přiblížení jedinečného architektonického, historického a kulturního dědictví širokospektrálním čtenářům, a to jak v České republice, tak v zahraničí.

Přestávka na kávu

11.05–11.35

Mgr. Svatopluk Pohořelý, Mgr. Michaela Burdková, Oddělení organizace předškolního, základního a základního uměleckého vzdělávání, MŠMT ČR

Pilotní projekt kombinované výuky pro 2. stupeň – ukončení prvního zkušebního roku, hodnocení, debata.

11.35–12.35

Bc. Edita Vaníčková Makosová

Nejlepší knihy (ukázky jednotlivých knih přímo na místě)

Seminář představí tituly současné literatury pro děti a mládež oceněné v literárních soutěžích v roce 2023. Zdůrazní edukační potenciál těchto knih a přiblíží možnosti, jak s nimi pracovat během čtenářských dílen. Vhodné pro učitele 1. a 2. stupně ZŠ.

Přestávka na oběd

13.10–14.10

Komentovaná prohlídka Černínského paláce (*poděkování patří panu Markovi Tomanovi*)

14.15–16.45

Kulaté stoly

- PhDr. Irena Prázová, PhD.
Mediální a informační gramotnost u dětí na základních školách dnes
- Mg.A. Zuzana Jungmanová, Ing. Barbora Miklasová, Mgr. Jana Dusíková
Využití Google Classroom v českých školách v zahraničí; sdílení zkušeností

Součástí XVI. mezinárodní konference českých škol v zahraničí je i **prezenční workshop *Využití moderních technologií při výuce jazyků (Using ICT in support of language teaching and learning – ICT-REV)***, ve spolupráci s ECML a Radou Evropy, ve dnech **30. a 31. 7. 2024**.

DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ

V průběhu podzimu se uskuteční on-line kulatý stůl na téma **Olympiády v českém jazyce pro žáky z českých škol v zahraničí** (organizační otázky, modelová cvičení atp.) s autorkami a metodičkami, Mgr. Ivanou Cechlovou a Mgr. Kateřinou Malečkovou.

Na konferenci naváže možnost vzdělávání **on-line během měsíce srpna, září a října**. Vyberte si z následujících **dvou akreditovaných kurzů** (všechny informace najdete [ZDE](#)):

- **[Jak efektivně vést online výuku žáků s odlišným mateřským jazykem – pro ty, kdo začínají](#)**
Vyberte si témata, která Vás zajímají, a projděte je vlastním tempem.
- **[Jak na češtinu jinak, efektivně a v souvislostech \(aneb Mezipředmětové vztahy ve výuce českého jazyka a literatury na 1. stupni ZŠ v českých školách v zahraničí\)](#)**

Initiative co-funded by the European Centre for Modern Languages and the European Commission
www.ecml.at/ec-cooperation

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

npi | Národní pedagogický institut
České republiky

ČESKÁ CENTRA
CZECH CENTRES

ÚSTAV JAZYKOVÉ
A ODBORNÉ PŘÍPRAVY
Univerzita Karlova

